

войска, тинитѣ го нападнѣли ноцѣ, избили мнозина отъ неговитѣ хора и откраднѣли всичкитѣ товарни добитчета. Кѣмъ сѣверѣ Тересѣ вѣроятно е стигнѣлъ дори до Дунава и трѣба да е ималъ приятелски сношения съ скититѣ, живущи отвѣдъ тая рѣка, защото споредъ Херодота (IV. 80.) една отъ дѣщеритѣ на Тереса е била омѣжена за скитийския царь Арияпейтесѣ. За войнственостѣта на Тереса свидѣтельствува Плутархъ (Aprophthegmata I. 207.17. изд. Firmin-Didot): Τήρης, ὁ Σιτάλιου πατήρ, ὅποτε σχολάζοι καὶ μὴ στρατεύοιτο, τῶν ἱπποκόμων ὄρεσθαι μὴδὲν διαφέρειν = Тересѣ, баща на Ситалка, казвалъ, когато почива и не воюва, му се струва, че никакъ не се различава отъ своитѣ ратаи, които му гледатъ коне.

Отъ неговитѣ синове *Спарадокосъ* (Σπαράδοκος) (около 450. — 424. год. пр. Хр.) трѣба да е владѣлъ една часть отъ Тракия като подвластенъ князь или васалъ. Дали Спарадоксѣ е умрѣлъ по-рано отъ баща си, или слѣдъ неговата смърть е билъ изгоненъ отъ брата си Ситалкесѣ, та е побѣгнѣлъ при скититѣ, не е извѣстно. Тѣй сжщо не се знае, въ коя часть отъ Тракия е владѣлъ Спарадокосѣ като васаленъ князь, но може да се прѣдположи, че неговото могѣщество трѣба да е било значително и даже опасно за Ситалкеса, който може би за това прѣслѣдвалъ брата си, докато този най-сетнѣ побѣгнѣлъ при скититѣ. Ясно и положително свидѣтельство за могѣществото на Спарадока прѣдставятъ неговитѣ красиви монети, съ които се начева нумизматиката на тракийскитѣ царѣ и владѣтели.

Тракийцитѣ никога не писали на народния си езикъ, нито имали собствено писмо; досега поне не е извѣстенъ нито единъ писменъ паметникъ на тракийски езикъ; надписитѣ, открити досега въ прѣдѣлитѣ на древна Тракия, сж написани на грѣцки езикъ, а по-късно и на латински езикъ. Естествено слѣдствие на близкитѣ и почти непрѣкъснѣти сношения на Тракия съ Гърция — както политически, така и търговски, било, че високо развитата грѣцка култура проникнѣла въ Тракия и при всичко, че тая култура не пуcнѣла корени въ самитѣ маси на тракийския народъ, тя не останѣла безъ влияние върху тракийскитѣ царѣ и князове, което подтвърждаватъ твърдѣ ясно и тѣхнитѣ монети, означени изключително съ грѣцки надписи. (Срав. Tomaschek, Die alten Thraker I, 83).

Монети отъ Спарадока.

Монетни типове съ името на Спарадока сж слѣднитѣ:

1. *Лицето*. Конникъ, облѣченъ въ кѣса македонска хламида, увиснѣла на гърба му, съ шапка на глава, вѣрви на лѣво; въ лѣвата рѣка държи юздата на коня, а въ десната двѣ дълги коши; конятъ е въ ходъ. Въ полето задъ гърба на конника се вижда шлемъ съ чучуль. Образътъ е окруженъ съ зрънчестъ кръгъ.

Опакото. Вдлѣбнѣтъ квадратъ, нареченъ *quadratum incusum*, въ който единъ орелъ съ разперени крила кѣлве змия. Около този образъ се чете надписъ ΣΠΑΡΑΔΟΚΟ, ограденъ съ другъ по-голѣмъ квадратъ.